

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Затверджую

Ректор _____ Р.І. Петришин

«_____» _____ 2021 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
З ПСИХОЛОГІЇ
для вступників на освітній рівень «бакалавр»
(скорочена форма навчання)
галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»
напряму підготовки – 053«Психологія»**

Схвалено Вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол № 8 від «24» лютого 2021 р.
Голова ради Федірчик Т.Д

Чернівці –2021

ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ З ПСИХОЛОГІЇ
для абітурієнтів на освітній рівень
«БАКАЛАВР»
напряму підготовки 053 «Психологія» (на базі освітньо-
кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)

Вступ до психології

Предмет психології, її основні завдання на сучасному етапі розвитку. Становлення психології як науки. Психологія в системі наук. Галузі сучасної психології. Методи психологічних досліджень, основні вимоги до їх організації та проведення.

Психіка і свідомість

Поняття про психіку. Структура психіки людини. Психічні явища: процеси, стани, властивості. Мозок і психіка. Виникнення та розвиток психіки в процесі еволюції. Свідомість як найвища форма розвитку психіки.

Психічні процеси

Відчуття і сприймання як прості психічні процеси. Види відчуттів, їх характеристика. Основні властивості сприймання. Значення відчуттів і сприймання в пізнавальній діяльності людини.

Поняття про увагу, її функції та значення у житті та діяльності людини. Види і властивості уваги, особливості їх прояву. Увага і уважність.

Поняття про пам'ять і її значення в житті та діяльності людини. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Класифікація і характеристика видів пам'яті. Взаємозв'язок різних видів пам'яті в учбовому процесі. Зв'язок пам'яті з іншими пізнавальними процесами.

Визначення та загальна характеристика процесу мислення. Зв'язок чуттєвого пізнання та мислення. Роль мислення у розв'язанні практичних завдань. Основні види мислення, їх характеристика. Основні характеристики (особливості) мислення як вищого пізнавального процесу. Взаємозв'язок мислення та мовлення. Функції та види мовлення.

Поняття про уяву, її функції та роль у навчанні та вихованні дітей. Види уяви, їх особливості. Уява і фантазія. Мрія як особливий вид уяви. Уява і творчість. Прийоми утворення образів уяви. Особливості проявів уяви у людей – представників різних професій.

Поняття про емоції та почуття, їх значення в житті і діяльності людини. Форми переживань людини: емоції, почуття, емоційні стани, пристрасті. Основні емоційні стани (настрій, стрес, афект, фрустрація, ін.), їх ознаки. Роль настрою у педагогічній діяльності та житті людини. Вищі почуття: моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні, їх характеристики. Почуття і особистість.

Поняття про волю, її прояви та роль у життєдіяльності людини. Вольові якості особистості, їх характеристика.

Діяльність

Поняття про діяльність і її загальну структуру. Мета, мотив, предмет і засоби діяльності. Знання, вміння та навички як компоненти діяльності, їх

розвиток і взаємозв'язок. Роль навичок у навчанні та діяльності. Звички, їх види. Основні види діяльності (гра, учіння, праця, спілкування) та їх особливості.

Поняття про спілкування, його роль у житті людини. Структура процесу спілкування. Види спілкування, їх характеристика. Засоби спілкування. Стили спілкування. Спілкування як міжособистісна взаємодія і взаємовплив. Основні функції спілкування, їх характеристика та прояви.

Поняття про групи та колективи. Види груп, їх роль у житті людини. Структура міжособистісних відносин у групі. Поняття лідерства. Стили керівництва групою.

Поняття про особистість у психології. Співвідношення між поняттями «людина», «індивід», «особа», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Самооцінка як складова особистості. Види самооцінки.

Властивості особистості

Поняття про темперамент. З історії вчень про темперамент. Типи темпераментів, їх психологічна характеристика. Основні властивості темпераменту.

Поняття про характер. Риси характеру, їх види. Темперамент і характер. Характер і особистість. Формування характеру у дитячому віці.

Поняття про здібності. Види здібностей, їх характеристика. Значення здібностей у діяльності людини. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість, талант і геніальність як вищі прояви здібностей. Здібності і особистість. Поняття про творчі здібності.

Основна література до курсу:

1. Абрамова Г.С. Общая психология / Г.С. Абрамова. – М.: Академический проект, 2003. – 496 с.
2. Варій М.Й. Загальна психологія : підручник / для студ. психол. і педагог. спец. / М. Й. Варій. – К. : ЦУЛ, 2007. – 968 с.
3. Варій М.Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / М.Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 968 с.
4. Вітенко І.С. Основи психології. Основи педагогіки: Навчально-методичний посібник / І.С. Вітенко, А.С. Борисюк, Т.І. Вітенко. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 200 с.
5. Глейтман Г. Основы психологии : [Пер. с англ.] / Генри Глейтман, Алан Фридлунд, Даниэль Райсберг. – [5. междунар. изд.]. – СПб. : Речь, 2001. – 1246 с. – (Мэтры мировой психологии).
6. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К. С. Дрозденко. – К. : Професіонал, 2004. – 304 с.
7. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 368 с.
8. Еникеев М.И. Общая и социальная психология: Учебник / М.И. Еникеев. – М.: Норма; НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 640 с.
9. Загальна психологія. Підручник / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 704 с.

10. Загальна психологія: Підручник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2009. – 464 с.
11. Загальна психологія: Підручник / О.В.Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2015. – 464 с.
12. Коломинский Я.Л. Основы психологии / Я.Л. Коломинский. – М.: АСТ, 2009. – 405 с.
13. Корольчук М.С. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики : навч. посіб./ за заг. ред. М.С.Корольчука. / М.С. Корольчук. – К. : Ельга; Ніка-Центр, 2009. – 320 с.
14. Маклаков А.Г. Общая психология: Учебник для вузов / А.Г. Маклаков. – СПб.: Питер, 2013. – 583 с.
15. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навч. посібник / С.Д. Максименко, В.О. Соловієнко. – К.: МАУП, 2000. – 256 с.
16. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 272 с.
17. Марцинковская Т.Д. Общая психология / Т.Д. Марцинковская . – М.: Academia, 2010. – 384 с.
18. М'ясоїд П.А. Загальна психологія / П.А. М'ясоїд. – К.: Вища школа, 2004. – 491 с.
19. Немов Р.С. Общая психология. В 3-х т. – Т. 3. Психология личности: Учебник / Р.С. Немов. – М.: Юрайт, 2012. – 739 с.
20. Немов Р.С. Общая психология. В 3 томах / Р.С. Немов. – Том 1. Введение в психологию. – М.: Юрайт, 2013. – 736 с.
21. Немов Р.С. Общая психология. В 3-х томах. – Том 2. Познавательные процессы и психические состояния / Р.С. Немов. – М.: Изд-во Юрайт, 2011. – 1008 с.
22. Немов Р.С. Общая психология. В 3-х тт. – Том 1. Введение в психологию: Учебник для бакалавров / Р.С. Немов. – Люберцы: Юрайт, 2016. – 726 с.
23. Немов Р.С. Психология / Р.С. Немов. – М.: КНОРУС, 2016. – 720 с.
24. Общая психология. Курс лекций для первой степени педагогического образования. –М.: Владос, 2012. – 448 с.
25. Основы психології: Підручник / За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – К.: Либідь, 1999. – 632 с.
26. Психология: Учебник для студ. сред. пед. учеб. заведений / И.В. Дубровина, Е.Е. Данилова, А.М. Прихожан; Под ред. И.В.Дубровиной. – М.: Академия,1999. – 464 с.
27. Психологія: Навч. посіб. / О.В. Винославська, О.А. Брусенко. – К.: ІНКОС, 2005. – 352 с.
28. Рогов Е.И. Общая психология: Курс лекций для первой степени педагогического образования / Е.И. Рогов. – М.: Владос, 2007. – 447 с.
29. Сергееенкова О.П. Загальна психологія. Навч. посібник / О.П. Сергееенкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасека. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
30. Столяренко Л.Д. Основы психологии / Л.Д. Столяренко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. – 672 с.

31. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Як допомогти собі та іншим: Курс лекцій / Т.Ф. Цигульська. – К. : Наукова думка, 2000. – 190 с.

32. Цимбалюк І.М. Загальна психологія / І.М. Цимбалюк, О.Ю. Яницька. – К.: ВД Професіонал, 2004. – 304 с.

33. Шадриков В.Д. Общая психология: Учебник для академического бакалавриата / В.Д. Шадриков, В.А. Мазилев. – Люберцы : Юрайт, 2016. – 411 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

відповідей на усному фаховому іспиті з психології для абітурієнтів, які вступають на освітній рівень «Бакалавр» напряму підготовки «Психологія» (на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)

Екзаменаційний білет фахового іспиту складається з двох запитань і оцінюється так:

Питання 1	Питання 2
50 балів	50 балів

Усім абітурієнтам за рішенням приймальної комісії присвоюється коефіцієнт 100, що в сумі з балами за усну відповідь на питання екзаменаційного білету складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів на вступному випробуванні – 100.

Знання абітурієнтів оцінюються за такими критеріями:

174-200 балів (високий рівень) виставляються за повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, глибокі знання змісту предмета: уміння розкрити і науково обґрунтувати теоретичні положення, здатність аналізувати, порівнювати, виділяти головне; чітко висловлювати власні судження і особисте ставлення до проблеми, відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

149-173 бали (достатній рівень) виставляються за повну, аргументовану відповідь, абітурієнт аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психолого-педагогічні феномени, але допускає незначні неточності у розкритті змісту і логіці викладу навчального матеріалу.

124-148 балів (середній рівень) виставляється за повну, аргументовану відповідь на окремі питання; решта відповідей – поверхові; абітурієнт плутає поняття, допускає неточності у теоретичних знаннях; відсутня здатність аналізувати й узагальнювати.

100-123 бали (низький рівень) виставляється за неповну, не аргументовану відповідь на одне питання, абітурієнт не володіє достатніми теоретичними знаннями, не знає наукових фактів, визначень; відсутня здатність аналізувати; не вмє оцінювати психічні факти та явища.